

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 18 marca 2008 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 70, poz. 416). Zgodnie z treścią upoważnienia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określa w drodze rozporządzenia, ramowe programy kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców, uwzględniając różnice kulturowe między różnymi grupami cudzoziemców.

Dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla uchodźców (Dz. U. Nr 35, poz. 221) utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw.

Zmiany wprowadzone w art. 92 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej na podstawie art. 9 pkt 13 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw są m. in. konsekwencją wprowadzenia do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1472) nowych regulacji dotyczących statusu uchodźcy i ochrony uzupełniającej. Udzielenie ochrony uzupełniającej cudzoziemcowi jest szczególnym rodzajem ochrony udzielanej cudzoziemcowi w sytuacji, gdy nie może on otrzymać statusu uchodźcy. Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, cudzoziemcowi, który nie spełnia warunków do nadania statusu uchodźcy, udziela się ochrony uzupełniającej, w przypadku gdy powrót do kraju pochodzenia może narazić go na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy.

Dotychczas w ustawie o pomocy społecznej była mowa o pomocy dla uchodźców, zaś obecnie jest to pomoc cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. W konsekwencji, zmiana brzmienia upoważnienia zawartego w art. 92 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, w porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, polegająca na zastąpieniu wyrazu *uchodźca* wyrazem *cudzoziemiec*, oznacza rozszerzenie kręgu adresatów rozporządzenia o cudzoziemców, którzy uzyskali ochronę uzupełniającą.

Załącznik do niniejszego rozporządzenia, określający ramowe programy kursów nauki języka polskiego został opracowany przez ekspertów Ministerstwa Edukacji Narodowej należących do wąskiego grona specjalistów z zakresu nauczania języka polskiego jako języka obcego. Załącznik określający ramowe programy kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców został opracowany zgodnie z zasadami glottodydaktyki, w sposób jasny i czytelny dla jego adresatów, mający ułatwić tworzenie konkretnego programu nauki języka polskiego dla obcokrajowców skierowanego do indywidualnie określonej grupy uczestników kursu.

Konstruując ramowy program nauki języka polskiego dla cudzoziemców kierowano się regulacjami § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów

wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. Nr 89, poz. 730) dotyczącymi warunków, jakie powinny spełniać programy nauczania ogólnego.

Ponadto ramowy program kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców uwzględnia standardy wymagań dla poziomu podstawowego oraz poziomu średniego ogólnego znajomości języka polskiego, określonych *rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 października 2003 r. w sprawie egzaminów z języka polskiego jako obcego* (Dz. U. Nr 191, poz. 1871), a także jest zgodny z *Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego* przyjętym przez Komitet Ministrów Rady Europy, którego istotny element stanowi wyznaczenie poziomów biegłości językowej pozwalających ocenić postęp w opanowaniu języka na każdym etapie uczenia się. Określenie obiektywnych kryteriów biegłości językowej umożliwi ma uznawanie kwalifikacji przydatnych w dalszej edukacji językowej i ogólnej oraz na rynku pracy.

W ramowym programie kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców przewiduje się wprowadzanie elementów wiedzy o kulturze polskiej, tradycjach, świętach, warunkach życia, strukturze społecznej i zasadach współżycia społecznego. W trakcie kursu każdy uczestnik powinien zapoznać się ze specyfiką i warunkami życia w Polsce, strukturą społeczną, kulturą i panującymi zwyczajami. Treści zawarte w ramowym programie kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców mają ponadto na celu wyposażenie cudzoziemca w niezbędną wiedzę pozwalającą na zaaklimatyzowanie się w nowym otoczeniu, zintegrowanie ze społecznością lokalną, podjęcie pracy lub kontynuowanie nauki.

Ze względu na wielokulturowość cudzoziemców przewiduje się zróżnicowaną liczbę godzin kursu od 150 do 200. Większa liczba godzin jest przeznaczona na naukę języka polskiego cudzoziemców pochodzących z krajów spoza europejskiego kręgu kulturowego lub których alfabet języka ojczystego nie opiera się na alfabecie łacińskim.

Wymiar godzin kursu określony projektowaną regulacją określa minimalną liczbę godzin, którą musi uwzględnić każdy organizator kursu. Wymiar ten nie jest większy od wymiaru określonego dotychczasowymi przepisami *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla uchodźców*. Wobec powyższego projektowana regulacja nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Ramowy program kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców stanowi podstawę dla opracowywania szczegółowych programów kursów przez osoby prowadzące takie kursy (nauczycieli, lektorów).

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej.

